

22.01.2019

Святкування 90-річчя Інституту фізики НАН України

Нині Інститут фізики НАН України святкував 90-річчя, у День соборності України, коли було проголошено Акт Злуки Української Народної Республіки й Західноукраїнської Народної Республіки. Інститут фізики був заснований у січні 1929 р. О. Г. Гольдманом та є відомою базовою академічною організацією, яка дала життя у різні часи 5-и іншим науково-дослідним інститутам, а саме: Інституту металофізики (1945), Інституту фізики напівпровідників (1960), Інституту теоретичної фізики (1966), Інституту ядерних досліджень (1970), Інституту прикладної оптики (1994) ([Інститут фізики НАН України](#)).

Наш Інститут фізики широко відомий у світі своїми 5-а науковими відкриттями, а саме: явище холодної електронної емісії під час проходження струму крізь острівкові металічні плівки (П. Г. Борзяк, О. Г. Сорбей, Р. Д. Федорович); явище мультиплексного розщеплення невідроджених молекулярних термів у кристалах (О. С. Давидов); властивість багатозначної анізотропії електропровідності напівпровідникових кристалів в сильних електричних полях (О. Г. Сарбей, З. С. Грибников, В. В. Мітін, М. Аше, К. Хельмар); явище розповсюдження додаткових світлових хвиль (хвиль Пекара) в кристалах (С. І. Пекар); явище комбінованого резонансу в кристалах (Е. Й. Рашба).

Інститут фізики пишається, не лише зробленими у його стінах, відкриттями, але й потужними науковими школами з оптики і спектроскопії неметалічних кристалів, нелінійної оптики та лазерної фізики, фізичної електроніки, теорії твердого тіла та іншими.

Впродовж усіх 90 років Інститут є ключовою науковою організацією, де проводять фізичні дослідження, зокрема: в Інституті фізики академік В. Є. Лашкар'юв уперше відкрив і дослідив р-п перехід у напівпровідниках = ключову структуру, яка лежить в основі роботи більшості напівпровідникових пристроїв; відкрито принцип прямого перетворення теплової енергії у електричну під час термоелектричної емісії; в Інституті вперше введено загальновідомий нині у світі термін «полярон»; співробітники інституту були причетні до винаходу атомної бомби ... а саме, до створення газової центрифуги, яка є ефективним засобом розділення ізотопів урану. Так сталося, що в Інституті фізики працювали люди, які мали безпосереднє відношення до розроблення однієї з її перших моделей. Ще не до кінця відкрито усі сторінки щодо зв'язку нашого Інституту із Атомним проектом СРСР, проте вже нині можна сказати про видатну роль, яку відіграв у історії Інституту один із активних учасників проекту академік О. І. Лейпунський.

Унікальністю нашого Інституту є його багатогранність, у нас розвиваються різні наукові напрямки.

Привітати Інститут прийшли: заступник Міністра освіти та науки М. Стріха, віце-президенти Національної академії наук України, А. Наумовець та А. Загородній, Герої України академік В. Бар'яхтар,

директори інших інститутів НАН України та представники Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Святкування пройшло в щирій та урочистій обстановці, гості бажали примноження наукових напрямків та достойно зустріти 100-річчя Інституту фізики НАН України.